

Stopp Veisaltingen

Interesseorganisasjon mot veisalting i Norge

www.stoppveisaltingen.no

7540 Klæbu den 31. desember 2007.

Ulstadveien 27.

**Til Nasjonalt folkehelseinstitutt,
Postboks 4404, Nydalen,
0403 OSLO.**

SVARBREV – VEISALT I DRIKKEVANNSKILDER

(Deres ref: 05156i8 Vir ref: MIVA/TRKR, 06/80-)

Deres svar på vår henvendelse fra 2006 har dessverre blitt liggende ubesvart hos oss for lenge. Da brevet ble mottatt, var det med stor skuffelse innholdet ble lest. Innholdet som ble presentert ga oss ikke de svar vi forventet, og kvaliteten ga ikke særlig troverdighet for ytterligere kommunikasjon. Vi kunne ikke tro at det var seriøst svart. Vi var mildt sagt meget skuffet og unnlot dessverre å ta umiddelbar kontakt igjen. Nå ser vi at veisaltingen stadig foregår og øker i omfang. Av den grunn mener vi fortsatt at noe må gjøres!

Nasjonalt folkehelseinstitutt (NF) ble i utgangspunktet kontaktet fordi vi mente dette var rett organ for våre spørsmål og interessefelt. Instituttet er, som vi vet, et offentlig forvaltingsorgan med overordnet ansvar for folkehelsen og skal være en pådriver for å bedre befolkningens helsetilstand og livskvalitet. Vi vet at dere skal arbeide for et friskere folk, bl.a. gjennom forskning på faktorer som påvirker vår helse, overvåke helsetilstanden i Norge, og gi råd og tjenester til offentlige myndigheter, helsetjenesten og allmennheten.

Troverdigheten av innholdet, dvs. dokumentasjonen som ble fremlagt som svar på vår seriøse henvendelse, var i så måte tynn og svært mangelfullt som "forskningsmateriale". Vi forventet faktisk at dokumentasjonen på eventuelle helsemessige skadevirkninger av veisaltingen hadde fått et større undersøkelsesspekter enn det som ble presentert. Undersøkelsene som det ble vist til kan neppe ansees å ha en reell "forskningsverdi". Det vises bl.a. til "dyreforsøk" med rotter og hunder. Vi vet ikke om slike svar kan tas på alvor, og særlig ikke av oss som ser galskapen i det som foregår. Vi mener instituttet bør ha mer seriøse og håndfaste fakta omkring temaet. I så fall er det andre instanser som ser problemet, men rett instans må reagere!

For å friske på fakta, vil vi komme med følgende betraktninger:

Allerede tilbake til år 1996 ble det konstatert forurensing fra veisaltingen i en brønn / drikkevannskilde til en familie i Telemark. Statens vegvesen innrømte forholdet, og i det stille dekket de alle utgifter med en størrelsesorden på kr.140 000,-. I dag er det flere drikkevannskilder som er blitt forurenset av veisaltingen, med det resultat at Statens vegvesen kjører vann hver uke til oppsitterne i mange av disse områdene. Fram til år 2006 / 2007 har 18 av 59 vatn, kontrollert av NIVA, blitt forurenset av veisaltingen med dødt vann på bunnen, som resulterer i liten og ingen sirkulasjon!

Ved en normal vinter uten saltveier, vil jordbandet være tildekket med snø og is. Saltingen gjør at grunnforholdene ikke fryser til is, dermed trekker forurensingen gjennom jordbandet, som igjen resulterer i vannforurensing. Saltet, natriumklorid og magnesiumklorid er som kjent lett løselig i vann. Grovt sett har vi både frie klorider og i fast bundet kjemiske forbindelser. De frie klorider kan binde seg til metaller / tungmetaller (hvis det finnes) som videreføres til vår næringskjede,

som beviselig vannforekomster. – For 2 år siden ble det boret ca. 60 m. ned under jordbandet for å hente rent drikkevann. Nå, 2 år senere, har også dette vannet blitt forurenset av veisaltingen!

Selv om vi i Stopp Veisaltingen verken har kjemi og lange medisinske kjemiske formler som hovedfag, vil det fortsatt være langt mellom de teoretiske skrivebordsformler og realitetsfakta, hva mennesker og dyr kan innta over tid av forurensing. - **Vi kan ta en medisinsk tablett mot magesyke, men tar vi flere har den motsatt effekt!**

Som framlagt i deres brev, sammenligner dere inntak av kjemikalier i dyre-helse-forsøk, i en kort tidsperiode med teoretiske ubrukelige fakta i vår verden. Dette er direkte forkastelig og gir neppe tillit blant almenheten. Særlig når det i det siste er kommet frem opplysninger om at det over lengere tid har vært kjemiske tilsetninger i hundemat som har vist seg å være den rene giftprosessen. Det går bra en stund, men ikke over tid. Med tilsetninger av ethoxyquin, flere andre godkjente e-stoffer og ukjente fyllmasser, lar ikke reaksjonen vente på seg med redusert immunforsvar og overfølsomhet / allergier. – Våre offentlige myndigheter kontrollerer bare deklarasjonen utenpå hundematsekkene om det stemmer med innholdet, ikke innholdet av kjemikalier / tilsetningstoffer!

Vi mennesker trenger ikke flere eksperimenter med henvisninger til dyreforsøk. Hver 5. person i vårt land har en eller annen form for overfølsomhet / allergier. Når det er konstantert at slikt skjer, burde det for lengst ha ringt en ”klokke” hos ansvarlige helsemyndigheter som tilsier at noe må være galt med deler av vår næringskjede. Det er her vi mener Nasjonalt folkehelseinstitutt har en funksjon!

Hvem kom først – veisaltingen eller drikkevannkilden i de områder der forurensingen allerede er konstantert? Svaret er enkelt: Forurensingen startet etter at veisaltingen ble innført, ikke tidligere. Dette beviset burde være tilstrekkelig for å reagere omgående. Vi spør oss: - Hva om private hadde forurenset i stedet for en statsetat, eller, hvis de ansvarlige hadde fått samme forurensingen i sin egen drikkevannskilde - hvilken reaksjon ville da ha kommet fra ansvarsfulle myndigheter?

Etter at veisaltingen begynte, blir det nå benyttet flere hundre tusen liter konsentrat av vindusspylervæske (isopropanol) og kjemisk vask av biler. Samlet, går saltkonsentrasjonen, ferrocyanider (5 ganger over lovlig mengde), vindusspylervæske og kjemisk vask rett ut i vår næringskjede, uten noen teknisk form for rensing. Selv med godkjent mengde antiklompemiddel, er det flere land som nekter innførsel av dette saltet. Det må bekymre noen og en hver som har ansvar for den kjemiske tilsetningen!

Uttalelse fra Støtterud og Resen-Fellie i Vegdirektoratet - ”Trafikksikkerhet foran miljø”!

Vi tillater oss med følgende kommentar: Med den ”moderne” saltpolicy, som vi velger å kalle det, nedsaltes det til svarte asfalten uten rot i virkeligheten for trafikksikkerhet. Nå er det bekreftet, at trafikkforseelsen med stor fart, sviende bøter og førerkortinndraging har økt betraktelig i takt med saltmengden. Og med de uforutsigbare kjøreforhold som oppstår, har antall dødsulykker aldri tidligere vært høyere – det motsatte av SINTEF rapporten konkluderer med. I våre naboland, har de for mange år siden oppdaget de negative sider med veisaltingen, og har halvert saltmengden, mens veimyndighetene her til lands går den motsatte veien, nemlig øker saltmengden. Foreløpig sitter de ansvarlige for saltingen trygt i sine stillinger. Men fortsetter saltingen i samme tempo, er det stor fare for at de ansvarlige blir ”salt-faglige flykninger i sitt eget hjemland”!

Det er en tankevekker for oss i Stopp Veisaltingen at en statsetat som Statens vegvesen, med overlegg og ”frynsete” fagkunnskaper, beviselig utøver kanskje den største forurensingen på fastlandet, år etter år, uten at noen reagerer. Som nevnt, er fagkunnskapene for utøverne en

mangelvare, og da må det være på tide at det hyres inn nøytrale personer utenfra med fagkunnskaper!

Og i tillegg ser vi fram til at Norsk folkehelseinstitutt reagerer med å lese og forstå forurensingsloven, som skal være lik for alle, enten det gjelder staten eller private som forurenser!

Sitat fra NF's hjemmeside:

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal være en pådriver for å bedre befolkningens helsetilstand og livskvalitet. Nasjonalt folkehelseinstitutt arbeider for et friskere folk ved å

- forske på faktorer som påvirker helsen
- overvåke helsetilstanden i Norge
- gi råd og tjenester til offentlige myndigheter, helsetjenesten og allmennheten

Vi, i Stopp Veisaltingen, oppfordrer NF å komme med en redegjørelse om hvilke visjoner dere har omkring veisaltingsproblematikken. Vi kan ikke se at dere tar dette problemet alvorlig. På deres hjemmeside har vi søkt om temaet veisalt. Kun en PDF fil som lyder Vannforsyningens ABC: Kap B Vannkvalitet (pdf) [03.01.05] Innholdet på 153 sider i vannforsyningens ABC, omhandler ikke veiforurensing som forurensingskilde, deriblant veisalting, ferrocyanid og isopropanol. Hva er grunn til dette?

Med vennlig hilsen for
Stopp Veisaltingen.

Kåre Arvid Denholm.
Leder.

Kopi til: Sosial- og helsedirektoratet, Mattilsynet, Miljøverndepartementet.